

TALEPAPIR

”Det talte ord gælder”

Samrådsspørgsmål AJ

”Mener ministeren, at de gældende regler for opbevaring og udbringning af gylle samt myndighedernes tilsyn med og overblik over gylleuheld er tilstrækkelige, når vi år efter år ser ulovlig spredning af gylle på frossen jord, hvilket udgør en stor risiko for det omkringliggende vandmiljø, som Politiken kunne afdekke det flere steder i Jylland den 20. februar?

Der henvises til artiklen »»Hele byen lugter«: Landmænd er i gang med ulovligt at sprede gylle ud på frossen jord«, politiken.dk, den 20. februar 2025.”

Svar:

Tak for spørgsmålet.

Indledning

Jeg kan virkelig godt forstå den forargelse, som alle, der hører om det her, må opleve. Jeg er selv forarget.

Vi er i øjeblikket som samfund i gang med en historisk omlægning af det danske areal, som skal give bedre plads til naturen – og i høj grad være med til at løfte kvaliteten af vores vandmiljø.

Når landbrugere spreder gylle på frosne marker, er der stor risiko for, at gyllen løber direkte ud i vores vandløb og søer, og dermed medvirker til at øge iltsvindet.

Det er urimeligt og uforståeligt, at nogle få agerer så hensynsløst og arbejder direkte imod den kæmpe indsats, som det øvrige samfund – fra alle sider - er i gang med for at forbedre vores fælles vandmiljø.

Derfor ser jeg med stor alvor på det.

Reglerne

Udbringning af gylle på frossen eller vandmættet jord er ulovligt og uansvarligt.

Vi har regler for både opbevaring og udbringning af gylle, og jeg mener ikke, at de kan misforstås.

Det er landbrugerens ansvar at følge reglerne, og det er kommunerne, der fører tilsyn og håndhæver dem. Det gør de med indskærpselser, påbud og i mere alvorlige tilfælde politianmeldelse.

Når det handler om opbevaring, så følger det klart af husdyrgødningsbekendtgørelsen, at det er landbrugerens ansvar at have tilstrækkelig plads til at opbevare sin gylle.

Manglende plads kan ikke være en undskyldning for at køre gyllen ud, når man ikke må.

I forhold til udbringning af gylle følger det af gødningsanvendelsesbekendtgørelsen, at det er ulovligt at køre gylle ud på frosne eller vandmættede marker. Det gælder alle typer gødning.

Selv om det fra 1. februar er lovligt at udbringe gylle generelt, siger reglerne klart, at gylle ikke må udbringes på frossen jord. Konkret er det defineret som jord, der ikke er optøet i hele pløjelagets dybde, som er mindst 15 cm dybde.

Vejledningen til bekendtgørelsen forklarer entydigt, hvad der skal forstås ved "vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord".

TALEPAPIR

Formuleringerne i vejledningen er også klare. Vejledningen anvendes i praksis både af landbrugets rådgivningstjenester og ude i kommunerne.

Der spørges til, om reglerne for opbevaring og udbringning af gylle er tilstrækkelige.

Mit svar er, at vi har tydelige regler for begge dele, og at der ikke er tvivl om, hvornår der er tale om ulovligheder, som skal håndhæves.

Der spørges også til, om myndighedernes tilsyn med og overblik over gylleuheld er tilstrækkelige.

Mit svar er, at jeg forventer, at kommunerne er opmærksomme på det og har et fornuftigt overblik ud fra deres tilsyn og håndhævelse.

Ud fra den dækning, der har været af hændelserne for nyligt, er det mit indtryk, at både kommunerne og politiet har haft et fokus på det og håndhævet det.

Samtidig er jeg optaget af, at vi får set grundigt på, hvordan vi bedst kan beskytte vandmiljøet.

Handling

Jeg vil derfor bede mit ministerium om at gå i dialog med KL.

Her er jeg selvfølgelig optaget af, om kommunerne har den rigtige viden om deres handlemuligheder, og om der er behov for mere vejledning på området.

Vi har som myndigheder et ansvar for at håndhæve, oplyse og vejlede om lovens indhold så godt som muligt.

TALEPAPIR

Men når det er sagt, så vil jeg gerne være tydelig om, at det i sidste ende er den enkelte landbruger, der indiskutabelt bærer et ansvar for at overholde vores fælles miljøregler.

Jeg har en klar forventning om, at reglerne selvfølgelig overholdes af vores landbrugere rundt om i landet, og at de tager ansvaret for miljøet på sig.

Det ærgrer mig derfor meget, at de her ulovlige episoder har fundet sted.

Tak for ordet.